

37

KAZI SONUÇLARI TOPLANTISI 2. CİLT

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

T.C.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

37.
KAZI SONUÇLARI
TOPLANTISI
2. CİLT

11-15 MAYIS 2015
ERZURUM

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayın No: 3474-2
Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayın No: 171-2

YAYINA HAZIRLAYAN
Dr. Adil ZME

11-15 Mayıs 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen
37. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu,
Erzurum Atatürk niversitesi'nin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

Kapak ve Uygulama
Yusuf KOŞAR

ISSN: 1017-7655

Kapak Fotoğrafı: *Serdar AYBEK*
Metropolis, 2014 Yılı alışmaları

Not : Kazı raporları, dil ve yazım açısından Dr. Adil zme tarafından denetlenmiştir.
Yayımlanan yazıların içeriğinden yazarları sorumludur.

İsmail Aygl Ofset Matbaacılık San. Tic. Ltd. şti.
Tel: 0312 310 59 95
ANKARA-2016

İÇİNDEKİLER

Scott BRANTING, Sevil BALTALI TIRPAN, Joseph LEHNER, Nilüfer YÖNEY, Susan PENACHO, Yasemin ÖZARSLAN, Dominique LANGIS-BARSETTI Kerkenes Dağı 2014	1
Şahin YILDIRIM Tios-Tieion 2014 Yılı Çalışmaları	13
B. Yelda OLCAY UÇKAN, Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN Olympos Kazısı 2014 Yılı Çalışmaları	33
A. Nejat BİLGİN, Gökhan COŞKUN, Figen ÇEVİRİCİ COŞKUN Fikret ÖZBAY, Zeynep BİLGİN, Bahadır DİKMEN, Birol AKALIN Semra ÇIRAKOĞLU, Fatma Çağım ÖZCAN, Asuman KURU, Zerrin ERDİNÇ Sevitömer Höyüğü 2014 Yılı Kazısı	45
Kaan İREN, Özgün KASAR Daskyleion 2014 Yılı Kazı Çalışmaları	63
Engin AKDENİZ, Aydın ERÖN 2014 Yılı Akhisar-Thyateira Antik Kenti ve Hastane Höyüğü Kazısı	81
Ayla SEVİM EROL, Alper Yener YAVUZ 2014 Yılı Çankırı Çorakyerler Kazısı	95
S. Yücel ŞENYURT, Atakan AKÇAY, Yalçın KAMIŞ Ovaören 2014 Yılı Kazıları	111
Sema DOĞAN, Ebru Fatma FINDIK, Vera BULGURLU Demre / Myra Aziz Nikolaos Kilisesi Kazı, Koruma ve Onarım Çalışmaları 2014	129
Latife SUMMERER Pompeiopolis (Paflagonya) 2014 Çalışmaları	143
Francesco D'ANDRIA Phrygia Hierapolis'i (Pamukkale) 2014 Yılı Kazı ve Restorasyon Çalışmaları	157
Fatih ERHAN, F. Fatih GÜLŞEN Mağarsus Kazısı 2013-2015	175

Fatih ERHAN, F. Fatih GÜLŞEN Tepebağ Höyük 2014–2015 Yılı Kazı Çalışmaları.....	191
Abuzer KIZIL, Taylan DOĞAN Euromos 2014 Yılı Çalışmaları.....	209
Turan EFE, Murat TÜRKTEKİ, Erkan FİDAN, Deniz SARI, Sinem TÜRKTEK Küllüoba Kazıları 2014.....	233
Christopher H. ROOSEVELT, Christina LUKE, Sinan ÜNLÜSOY Kaymakçı Arkeoloji Projesi: 2014 Yılı Kazı Sonuçları.....	243
Özlem ÇEVİK, Osman VURUŞKAN, Emrah GÜNEY Ulucak Höyük 2014 Yılı Kazı Çalışmaları	269
Mehmet IŞIKLI, Mehmet Ali ÖZDEMİR 2014 Yılı Ayanis Kalesi Koruma, Onarım ve Kazı Çalışmaları.....	275
Nurperi AYENGİN Prusias Ad Hypium Tiyatro Kazısı 2014 Yılı Çalışmaları	287
L. D'ALFONSO, D. CAMPANA, P. CRABTREE, H. ERGÜRER, F. FANTONE, C. FERRANDI, A. GÜREL, N. HIGHCOCK, C. KUZUCUOĞLU, A. LANARO, A. MATESSI, A. TRAMERİ Archaeological Excavations At Kınık Höyük–Niğde. Report of the Fourth Campaign (2014).....	301
Sema ATİK KORKMAZ, M. Baki DEMİRTAŞ 2014 Yılı Letoon Arazi Çalışmaları Raporu.....	331
Nurettin ARSLAN, Beate ARSLAN, Caner BAKAN, Mehmet AYAZ Assos Kazısı 2014 Yılı Çalışmaları	347
Havva IŞKAN, Şevket AKTAŞ, Süleyman BULUT, Burcu CEYLAN, Erkan DÜNDAR, Orçun ERDOĞAN, Serap ERKOÇ, Hakan KIZILTAŞ, Mustafa KOÇAK, Adrew LEPKE, Semih ORHAN, Christof SCHULER, Feyzullah ŞAHİN, Deniz VARMAZ, Şeniz VARMAZ, Şamil YİRŞEN, Klaus ZİMMERMANN Patara 2014 Kazıları.....	363
Elif Tül TULUNAY et alii Nif (Olympos) Dağı Araştırma ve Kazı Projesi: 2014 Yılı Kazısı.....	383

Rana ÖZBAL, Fokke GERRITSEN, Mücella ERDALKIRAN, Hadi ÖZBAL 2014 Yılı Barcın Höyük Kazıları	407
Armağan ERKANAL-ÖKTÜ, Nazlı ÇINARDALI-KARAASLAN Panaztepe 2014 Yılı Kazıları.....	423
Sait BAŞARAN, Gülnur KURAP Enez (Ainos) 2014 Çalışmaları.....	441
Gülgün KÖROĞLU 2014 Yılı Sinop Balatlar Kilisesi Kazıları.....	463
Timothy P. HARRISON, Elif DENEL, Stephen BATIUK Tayinat Höyük Araştırmaları, 2014.....	477
K. Serdar GİRGİNER, Özlem OYMAN-GİRGİNER, Hayriye AKIL Tatarlı Höyük Kazısı 2014 Yılı Çalışmaları	491
V. Belgin DEMİRSAR ARLI İznic Çini Fırınları Kazısı 2014 Yılı Çalışmaları.....	507
Yaşar E. ERSOY, İlkan HASDAĞLI, Kozan UZUN, Cengiz ÇETİN Urla - Klazomenai Kazıları	517
Roland R.R. SMITH, Esen ÖĞÜŞ Aphrodisias 2014	541
Ayşe F. EROL Fatsa İlçesi Cingirt Kayası Kazısı 2014.....	559
Erkan KONYAR, Can AVCI, Davut PAŞAYİĞİT, Armağan TAN, Hale TÜMER Eski Van Şehri, Kalesi ve Höyüğü 2014 Yılı Kazı Çalışmaları.....	573
Felix PIRSON, Martin BACHMANN Pergamon 2014 Yılı Çalışmaları Raporu.....	591
D. Burcu ERCİYAS, Mustafa N. TATBUL Anadolu'da Ortaçağ Kazıları ve Komana.....	611
İzzet ESEN, Ahmet Cem ERKMAN, Şakir Önder ÖZKURT, Cesur PEHLEVAN, Yarenkür ALKAN Kurutlu Kurtarma Kazısı	627

OLYMPOS KAZISI 2014 YILI ÇALIŞMALARI¹

B. Yelda OLCAY UÇKAN*
Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN

Olympos 2014 yılı çalışmaları koruma ve onarım çalışmaları, çevre düzenlemesi çalışmaları, kazı çalışmaları ve üç boyutlu kent modelleme çalışmaları başlıkları altında gerçekleştirilmiştir².

KORUMA VE ONARIM ÇALIŞMALARI

Onarım çalışmaları kentin kuzeyinde yer alan Nekropol Caddesi üzerindeki Yapı Ada No VI'da ve Piskoposluk Sarayı'nın güney çevre duvarında yapılmıştır. Nekropol Caddesi, kentin batısında tonozlu mezarların arasından başlar ve doğu yönde Piskoposluk Sarayı'na açılır. (Çizim: 1) Roma Dönemi'nde her iki yanında mezarların yer aldığı anlaşılan cadde üzerine

* Prof. Dr. B. Yelda OLCAY UÇKAN, Anadolu Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, 26470-Eskişehir/TÜRKİYE.

Yrd. Doç. Dr. Gökçen Kurtuluş ÖZTAŞKIN, Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Denizli/TÜRKİYE.

1 Bu çalışma Anadolu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından kabul edilen 1206E093 No.lu proje kapsamında desteklenmiştir.

2 2014 yılı Olympos ören yeri kazı çalışmaları 15 Temmuz 2014 tarihinde başlamış, Anadolu Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Erkan Uçkan, Pamukkale Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Muradiye Öztaşkın, Ordu Üniversitesi'nden Dr. Seçkin Evcim, İstanbul Arkeoloji Müzesi'nden Dr. Ögül Emre Öncü, Sanat Tarihi Yüksek Lisans öğrencileri Mehmet C. Uzun, Sinan Sertel, Berna Yıldırım, Samet Solhan, İstanbul Üniversitesinden Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Sami Öztürk, Arkeolog Orhan Atvur, Mimar Bülent Baykal, Şehir Plancı Tufan Mut, Harita Mühendisi Ahmet Nadir Topograf, Lisans öğrencileri Ezgi Demirhan, H. Merve Özyörük, Seda Şimşek, ve Bakanlık Temsilcisi olarak Antalya Müzesi'nden Sanat Tarihçi Ünal Çınar'ın katılımıyla süren çalışmalar 11 Eylül 2014 tarihinde tamamlanmıştır. Çalışma iznini veren Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'ne, Anadolu Üniversitesi Proje Birimi'ne, maddi destek sağlayan Suna & İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü'ne (AKMED), çalışmalara aynı destekte bulunan Başak Kiremit, ICF Airports, Güven A.Ş., KYK (Kütahya Yapı Kimyasalları), BP Türkiye'ye teşekkür ederiz.

Erken Bizans Dönemi yapılaşmasında sivil dokuya ait konutlar inşa edilmiştir. Bu inşa faaliyetinde mezar yapıları konutlar arasında kalmış ve bazıları mekân olarak kullanılmıştır. M.S. 5-6. yüzyıla tarihlendiği düşünülen Yapı Ada No VI'nın (S6-IX) konut işlevinde olduğu anlaşılmaktadır. Doğu-Batı yönelişinde dikdörtgen bir birim niteliğindeki konut bir avlunun iki yanında sıralanan on dört mekândan oluşmaktadır. Tespit edilen merdiven izleri mekânların iki katlı düzenlendiğini göstermektedir. Söz konusu alanda yer alan yapıların koruma ve onarımına yönelik çalışmalar Antalya Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından onaylı projeler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Söz konusu alandaki sağlamlaştırma çalışmalarında öncelikle mekânlar içerisinde yer alan ve duvarlardaki tahribata neden olan ağaç kökleri temizlenmiştir. Daha sonra duvarlardaki derz aralıkları ve duvar yüzeylerine basınçlı su ve hava uygulanarak harcın yapışmasını engelleyici her türlü yabancı maddeden arındırma işlemi uygulanmıştır. (Resim: 1) Ardından duvar içine enjekte edilecek harcın sağlıklı biçimde duvar içinde yayılıp dışarı taşmadan boşlukları doldurabilmesi için derz zarfı uygulaması ve duvar içine harç enjeksiyonu ile derz harcı sağlıklılaştırılması işlemleri yapılmıştır. Kullanılan harç, orijinal yapı harçlarının analizi sonrası elde edilen verilere dayalı olarak özel olarak imal edilmiştir. Son olarak harç uygulaması yapılan duvarların derz araları tel fırça ve spiral makinesi ile düzelterek harç içerisindeki agregalar ortaya çıkarılmıştır; bu sayede harcın orijinal görünümüne getirilmesi sağlanmıştır. (Resim: 2) 2014 yılında acil müdahale edilmesi gerektiğine karar verilerek Piskoposluk Sarayı'nın (episkopeion) güney duvarının bir bölümünde de onarım yapılmıştır. Antik kente gelen ziyaretçilerin sahile geçmek için kullandıkları ana yol konumundaki caddenin kenarında yer alan duvarın bir bölümü, arkasındaki defne köklerinin baskısıyla deforme olmuş ve caddeye doğru hafifçe eğilmişti. Bu sebeple duvarın deforme olan kısmı, yukarıda aktarılan yöntemle, onarılmış ve arkasındaki defne ağaçları temizlenmiştir.

ÇEVRE DÜZENLEME ÇALIŞMALARI

Alanın aynı zamanda ziyarete açık bir ören yeri olması nedeniyle, gezi güzergahlarında düzenli bitki temizliği, ot ilaçlama ve gereken yerlerde ge-

çici koruma uygulamaları yapılmaktadır. Bu bağlamda Güney Kentte Olympos Çayı kenarında bulunan ve Kemerli Yapı (S6-VII) olarak tanımlanan yapıda bitki temizliği ve iç mekânlarda da gereken yerlerde kemerlere ahşap destekler yerleştirilerek önceki yıllarda gerçekleştirilen uygulamalara benzer önlemler alınmıştır. Ayrıca Liman Bazilikası (S5-V) ile Güney Yamaç yerleşiminde yer alan Aşağı Kilise'de de (S5-IV) bitki temizliği çalışmaları yapılmış ve böylece yapının daha anlaşılır bir şekilde izlenmesi sağlanmıştır. Liman Anıtsal Mezarları'nın (S7-VI) önündeki opus-tesselatum tekniğindeki mozaiklerin ve Giriş Kompleksi'nde (S5-IX) tuğla zemin döşemelerinin koruma örtüleri yenilenmiştir. Kent bütününde yönlendirme ve bilgilendirme tabelalarından zarar görenler yenilenmiştir.

KAZI ÇALIŞMALARI

2014 yılı kazı çalışmaları Piskoposluk Sarayı (episkopeion) içinde yer alan peristylde gerçekleştirilmiştir. Episkopeion kent planı üzerinde S6-VIII, S6-VII, S7-VIII ve S7-VII sektörlerinin sınırları içerisinde kalmaktadır. Doğu-batı aksında kent merkezinde yer alan, yaklaşık 128 x 62 m. ölçülerindeki episkopeion, kentteki en büyük boyutlu yapı topluluğudur. İçinde transeptli bir kilise, vaftizhane, triklinium, peristyl, piskopos konutu ve farklı amaçlarla kullanılmış çok sayıda mekân yer alır. (Çizim: 2) Kazı çalışmalarını sürdürdüğümüz peristyl yaklaşık olarak 16 x18 m. ölçülerinde kareye yakın planlıdır. Merkezinde geniş bir implivium bulunur. İmplivium'un etrafı sütun sıralarıyla üç yönden portikolu düzenlenmiştir. Batısında nişli düzenlenmiş anıtsal bir çeşme yer alır. Portikoların iki katlı olduğu anlaşılmaktadır. Özellikle çeşme duvarındaki tuğla süslemeler ve süslemelerde haç motifinin yoğun kullanımını dikkat çekicidir.

Peristyl'deki kazı çalışmaları ilk olarak 2011 yılında çeşme önünde küçük bir alanda yapılmıştır. 2012 yılında ise büyük oranda kazısı yapılmış, mimarî nitelikleri tanımlanmış ancak portikoların zeminleri açılmamıştır. 2014 yılı kazılarında doğu ve güney portikoların zeminlerinde opus tessellatum tekniğinde mozaikler ortaya çıkarılmıştır. Kuzey portikoda ise kazı çalışması yapılmamıştır. İlerleyen yıllarda trikliniumda yapılması planlanan kazı çalışmalarında ortaya çıkacak moloz ve toprağın dışarıya taşınması için en uygun

yol kuzey portikodur. Bu sebeple kuzey portikoda rampa biçiminde moloz ve toprak dolgu bırakılmıştır.

Doğu portikodaki mozaikler, duvar ve stylobat hattında sarmaşık dallarından oluşan dış bordürler ile sınırlanmıştır. (Resim: 3) Portikonun merkez hattında ise dikdörtgen panolar içerisinde insan ve hayvan figürlerinden oluşan kompozisyonlar yer alır. Dış bordür ile figürlü panolar arasında, ikili örgü ve şevron motifli yapılmış bir bordür daha yer alır. Bu bordür, figürlü panoların dört kenarında tekli antrolak düğümü yaparak tüm zemini dolaşır. Figürlü panolardan kuzey yöndeki üçünde sırasıyla tazi, tavşan ve tekrar tazi tasvirleri bulunur. İki yandaki tazılar ortadaki tavşana doğru koşar durumda tasvir edilmiştir. Kuzeyden dördüncü panoda alçak kaideli bir kap tasviri bulunur. Kap içerisinden sarmaşık dalları çıkmaktadır. Beşinci panoda ise balıkçıl bir kuş tasviri yer alır. Altıncı pano 221x171 cm. ölçülerindedir. Pano içerisinde dört sütunla taşınan üç kemerden oluşan arkad içerisinde üç figür tasvir edilmiştir. Kemerler arasında oluşan üçgen formlu alanlarda dairesel madalyonlar yer alır. Bu düzenlemenin peristyl çeşmesinin cephe düzeniyle benzerlik göstermesi dikkat çekicidir. Figürler uzun kollu tunik ve yüksek çizme giyimlidir. Kıyafetler detaylı işlenmiştir. Merkezdeki figür, içinde balık yer alan bir tepsi taşır. Kuzeydeki figür birer testi tutmaktadır. Güneydeki figür sol eliyle bir şarap amphorası taşır. Başının yanına doğru kaldırdığı sağ elinde ise küçük bir kadeh tutar. Tüm figürlerin başlarının yanında isim ve ünvanları yazılıdır. Bu yazılara göre merkezdeki figürün Struktör Nikolaos, kuzeydeki figürün Pinkernes Eortasios ve güneydeki figürün Simos Eutykhes oldukları anlaşılmaktadır. Bu ünvanlar göz önüne alındığında figürlerin, persitylin inşasına destekte bulunan Olympos'un önde gelen ve varıl vatandaşları olmaları muhtemeldir. Yedinci panoda dağ keçisi figürü yer alır. Pano içerisine çapraz yerleştirilmiş keçinin etrafında bitkisel motifler bulunur. Sekizinci panoda ise mavi renkli pallium giyimli ve yüksek bir tacı olan kadın portresi yer alır. Figürün solunda cornucopia (bereket boynuzu) bulunur. Sağında ise Ktisis Karis Ananeosis yazısı okunmaktadır. (Resim 4) Kurucu-Saygınlık-Şükran-Yenileme anlamı taşıyan bu kelimeler sayesinde figürün olasılıkla yapı inşası için yapılan yardım ve özverilerin kişileştirilmesi olduğu anlaşılır.

Güney portikodaki mozaikler duvar ve stylobat hattında üçlü örgü biçiminde birbirlerine dolanan zigzaglardan oluşan bir bordür ile sınırlanmıştır (Resim: 5). Portikonun doğu bölümünde geniş dikdörtgen pano yer alır. Panonun içerisinde yedişerli iki sıra halinde yerleştirilmiş kare ve daire biçimli on dört pano bulunur. Kare ve daireler atlamalı olarak yerleştirilmiştir. Panolar, birbirlerine ve dış çerçeveye antrolak düğümleriyle bağlanmıştır. Panolarda ayna, dört yapraklı çiçek, sarmaşık yaprağı, kantharos, sandalet, çarkifelek, düğüm motifleri ile balık, balıkçıl kuş ve horoz tasvirleri görülür. Güney portikonun merkezinde 194x156 cm. ölçülerinde dikdörtgen bir pano içerisinde iki erkek figürü yer alır. Batıdaki figür tunik ve yüksek çizme giyimlidir. Ellerinde bir tepsi içerisinde balık tutmaktadır. Doğudaki figür tunik üzerine khlamys ve alçak çizme giyimlidir. Sol elinde başak demeti, sağ elinde orak taşımaktadır. Figürlerin solunda bir sütun; sağ tarafında şamdan ve balık ağı; ortalarında ise üst üste tasvir edilmiş iki kap yer alır. Kompozisyonda yer alan figürlerin taşıdıkları ve yanlarındaki nesnelere ikonografileri üzerine çalışmalar sürmektedir. Ancak ilk bakışta mozaik kompozisyonun tarım, bağcılık ve balıkçılık gibi farklı meslek gruplarını canlandırdığı düşünülebilir. Portikonun batı bölümündeki geniş dikdörtgen panonun içerisinde dokuzarlı iki sıra halinde yerleştirilmiş rhombus ve daire biçimli on sekiz pano yer alır. Rhombus ve daireler atlamalı olarak yerleştirilmiştir. Panolar, birbirlerine antrolak düğümleriyle bağlanmıştır. Panolarda khalis, Süleyman mührü, balık pulu, çok kollu yıldız, dört yapraklı çiçek, çeşitli örgü ve düğüm motifleri ile ördek tasviri yer alır.

Tespit edilen mozaiklerin belgeleme çalışmaları teknik çizim ve fotoğraf çekimi'nin yanı sıra fotogrametrik yöntemlerle gerçekleştirilmiştir. Fotoğraf kulesi yardımıyla objektifin görüntü hedefine her karede eş yükseklikte olması sağlanmıştır. Fotoğraf çekimi esnasında belirlenen her fotoğraf karesi ayrıca target noktası yerleştirilerek çekilmiştir. Target noktaları Total Station ile ölçülmüş ve noktaların koordinatları alınmıştır. Bu sayede elde edilen sayısal ve piksel temelli veriler bilgisayar ortamında işlenerek tüm zemin döşemesinin orthografik fotoğrafı oluşturulmuştur. Zemin döşemesinin diğer mimarî unsurlarla olan ilişkisinin ve mekân içerisindeki yerleşim düzeninin belgelenmesi amacıyla, peristylin üç boyutlu Lazer Tarayıcı ile ölçümü yapılmıştır.

Mozaiklerin genel olarak oldukça sağlam durumda tespit edildiğini söylemek mümkündür. Ancak bazı kısımlarda doğal etkenler sebebiyle tesseralar yerlerinden çıkmış ve bitki kökleri nedeniyle yer yer tahribatlar oluşmuştur. Doğu portikoda ise yer yer çökmeler gözlenir. Bu çökmeler olasılıkla impliviumdaki fiskiye su sağlayan kanalların buradan geçmesinden kaynaklanmıştır. Tahrip olan kısımların genişlememesi için, mozaiklerin temizliğinin ardından, bitki kökleri ilaçlanmış ve geçici koruma önlemi olarak beyaz çimento ile nukleus hatlarında destekleme ve dolgu yapılmıştır. (Resim 6) Peristyl'deki tüm zemin döşemesi açığa çıkarılmadığı için kapsamlı bir restorasyon çalışması yapılamamıştır. Bu sebeple tespit edilen mozaikler sezon sonunda kapatılmıştır. Öncelikle tessera aralarındaki ince boşlukların desteksiz kalmaması için zemin üzerine, ince bir katman olarak elenmiş kum dökülmüştür. Ardından tüm zemin jeomembran ile kapatılmıştır. Örtülerin üzerine yastık görevi görmesi için tekrar kum dökülmüş ve en üste bayır taşı denilen, hava geçirgenliğine sahip ancak bitki köklenmesine uygun olmayan nitelikte toprak dökülmüştür. Son olarak implivium kaplamalarının yağmurlardan zarar görmemesi için 2012 sezonu sonunda yerleştirilen ancak bu sezondaki çalışmalar esnasında sökülen çadır tekrar yerleştirilmiştir.

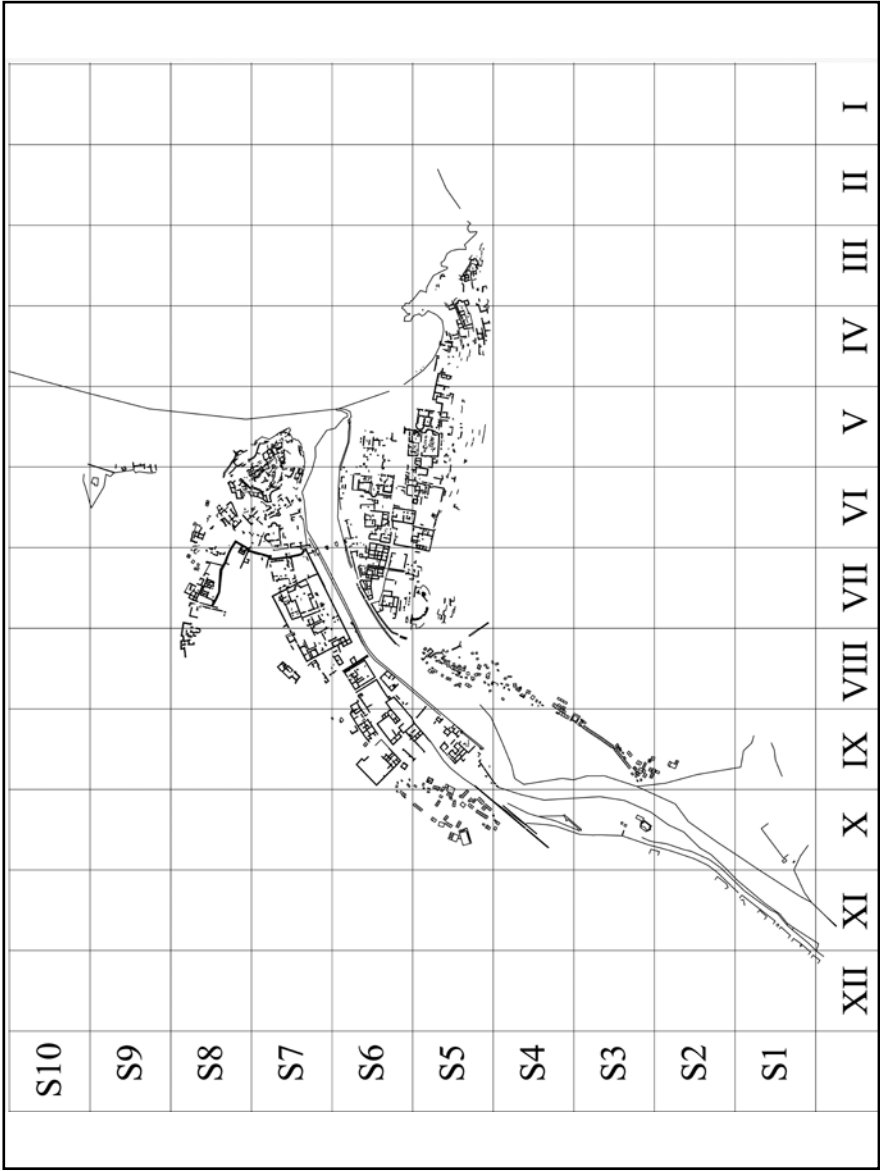
Kazı çalışmalarında bulunan in-situ sütun kaidesi sayesinde vestibulumdan peristyle açılan kapı açıklığının iki kemerli düzenlendiğini anlaşılmıştır. Kapıyı destekleyen kuzey payandanın eşik taşıyla birleştiği kısımda in-situ durumda ahşap kapı aksamı için kullanılmış bronz mil bulunmuştur. Çalışmalarda ele geçirilen seramik, cam ve taş eserlerin tamamı Erken Bizans Dönemine tarihlenmektedir. Mimari plastik eserler arasında en yoğun grubu haç motifli delikli levha parçaları oluşturur. Bulunan parçalar daha önceki kazı sezonlarında peristylde tespit edilen eserlerle aynı niteliklere sahiptir.

Kazı çalışmalarında yaklaşık olarak 85 metrekare alana yayılan opus tessellatum tekniğinde mozaik zemin ortaya çıkarılmıştır. Persitylin tüm portikolarının ve vestibulumun da mozaikli olduğu anlaşılmaktadır. Tüm bu alanlar birlikte ele alındığında, yaklaşık olarak 200 metrekarelik bir alanda mozaik zemin bulunduğu düşünülmektedir. Zemin döşemesinde çok çeşitli motif ve figürlerin bulunması, figürlerin değişik nesnelere birlikte tasvir edilmiş olması, mozaiklerde sembolik öğelerle vurgulanmış temalar bulunduğunu gös-

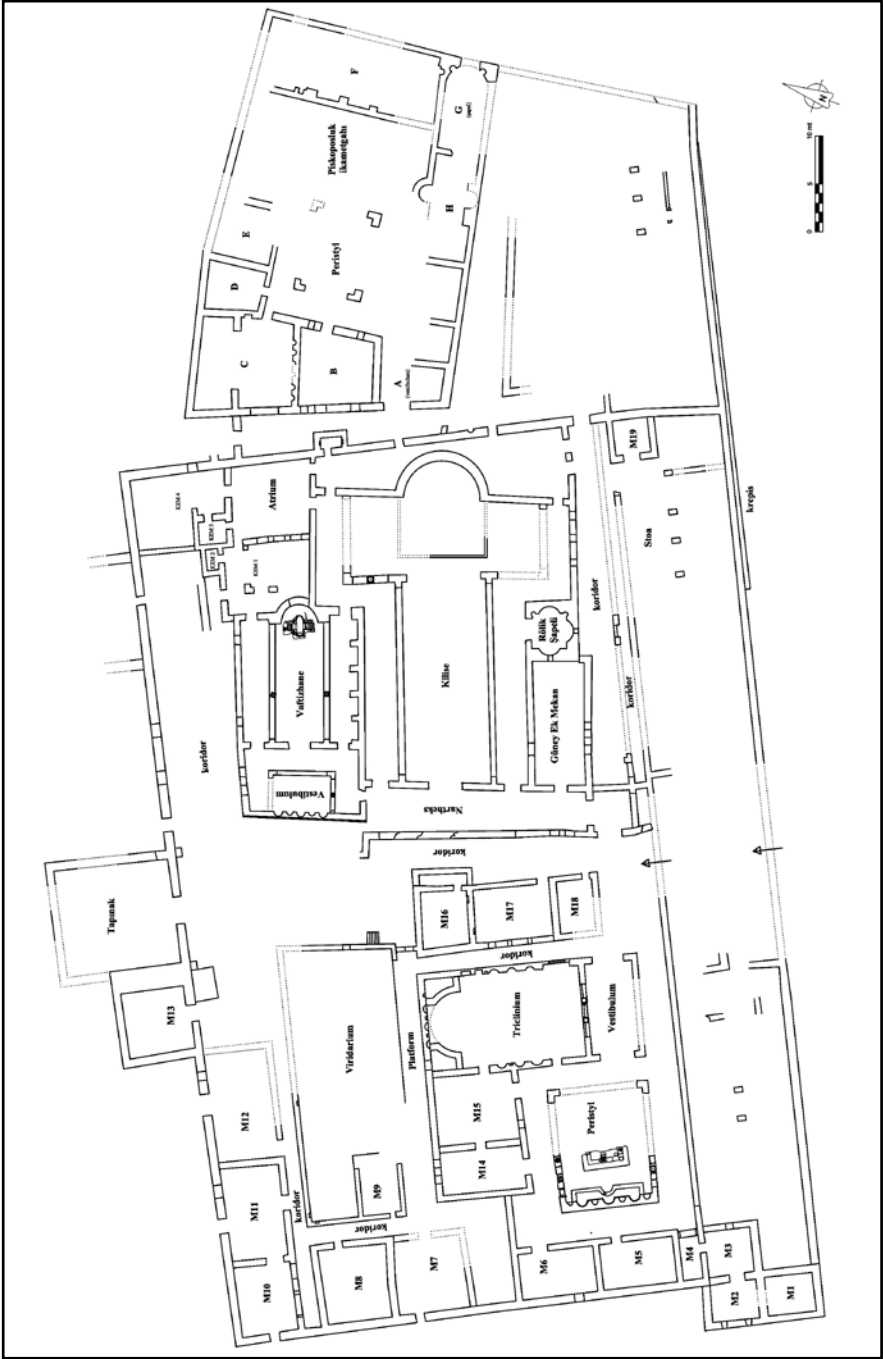
terir. Bu nitelikleri dikkate alındığında mozaik zeminin Likya Bölgesi için ayrıcalıklı bir öneme sahip olduğu anlaşılmaktadır. Mozaiklerin üslup özellikleri ve ikonografileri hakkında değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

3B MODELLEME ÇALIŞMALARI

2014 yılı sezonunda kazı ve onarım çalışmalarının yanı sıra kentin bir bütün olarak algılanmasına yönelik olarak üç boyutlu modelleme çalışmaları yapılmıştır. 1999 - 2005 yılları arasında yüzey araştırması olarak başlayan Olympos kenti araştırmalarında, kent planının topografik özelliklerle beraber, x - y - z koordinatlarında sayısal ortama aktarılması öncelikli hedef olarak belirlenmişti ve bu amaçla kentin cadde-sokak dokusu ve yapı bakiyeleri sayısal takometre ile ölçülerek kent planı çıkarılmıştır. Kazı ve bitki temizliği çalışmalarıyla beraber daha detaylı olarak tanımlanabilen yapı bakiyelerinin rölöve çalışmalarında da üç boyutlu lazer tarayıcılar kullanılmıştır. Bu sayede elde edilen veriler modelleme çalışmalarının temelini oluşturmuştur. Restitüe edilen her bir yapı bakiyesi topografyaya göre kent planına yerleştirilmiş ve bütüncül bir kent görüntüsü elde edilmiştir. Bu çalışma, Olympos Kazısı web sayfasında yayınlanmıştır. Kazı çalışmalarının yoğunlaştığı episkopeion'da restitüsyona imkan verecek veriler daha fazla olduğu için, daha detaylı modeller üretilmiştir. Çalışmalar devam ettikçe sağlanacak veriler ile diğer yapı bakiyelerinde de detaylı çalışmaların yapılması ve modellemelerin güncellenmesi hedeflenmektedir.

Çizim 1: Olympos Antik Kenti Planı.

Cizim 2. Piskoposluk Sarayı (episkopeion) Planı

Resim 1: Yapı ada No VI güney duvar onarım öncesi görünüşü.

Resim 2: Yapı ada No VI güney duvar onarım sonrası görünüşü.

Resim 3: Peristyl doğu portiko mozaikleri.

Resim 4: Peristyl doğu portiko Ktisis mozaigi.

Resim 5: Peristyl güney portiko mozaikleri.

Resim 6: Peristyl kazı sonrası genel görünüşü.